

8.2.4.3.2. 4.1a Investiții în exploatații pomicole

Submăsură:

- 4.1 - sprijin pentru investiții în exploatații agricole

8.2.4.3.2.1. Descrierea tipului operațiunii

În cadrul acestei sub-măsuri, se va acorda sprijin și pentru procesarea la nivelul fermei a produselor agricole din sectorul pomicol, pentru care o combinație a elementelor atât din sub-măsura 4.1 cât și 4.2 (pe baza art. 17 (1) (a) și (b) este relevantă,.

Exploatațiile vizate pentru acordarea de granturi prin sub-măsura 4.1a au o dimensiune economică minimă de 4.000 € SO în cazul reconversiei și înființării plantațiilor pomicole și o dimensiune minimă a suprafețelor pomicole deținute/utilizate de 4000 € SO în cazul achizițiilor simple.

Sprijinul va fi acordat în cadrul a trei componente cu alocare distinctă după cum urmează:

- a) înființare/extindere/modernizare plantație/pepinieră inclusiv condiționare și marketing (ca și componentă secundară);
- b) depozitare, condiționare și procesare (procesarea ca și componentă secundară), modernizare exploatație;
- c) utilaje recoltare (modernizare exploatație)

În cazul sprijinului oferit prin IF, intermediarii financiari vor selecta beneficiarii (destinatarii finali) în baza criteriilor economico-financiare incluse în politica de creditare, pentru a asigura viabilitatea economică a investiției.

Scopul investițiilor sprijinite în cadrul acestei sub-măsuri este creșterea competitivității exploatațiilor pomicole prin dotarea cu utilaje și echipamente, înființarea, modernizarea și/sau extinderea unităților de procesare, înființarea de plantații pomicole, reconversia plantațiilor existente și creșterea suprafețelor ocupate de pepinierele pomicole.

Sprijinul acordat prin această sub-măsură va contribui la:

- creșterea competitivității, diversificarea producției, creșterea calității produselor obținute și îmbunătățirea performanței generale a exploatațiilor pomicole;
- creșterea valorii adăugate a produselor prin sprijinirea procesării* fructelor la nivel fermă și a comercializării* directe a produselor obținute;
- dezvoltarea lanțurilor scurte de aprovizionare;
- eficientizarea costurilor de producție și protejarea mediului prin promovarea producerii și utilizării energiei din surse regenerabile în cadrul fermei, reducerea consumului de energie, promovarea utilizării agriculturii de precizie etc.

Operațiuni/Acțiuni eligibile pentru sprijin:

- Investiții în înființarea și modernizarea fermelor pomicole, inclusiv în înființarea și reconversia plantațiilor pomicole, modernizarea parcului de mașini și utilaje agricole, condiționare;
- Investiții în înființarea și modernizarea pepinierele pomicole, inclusiv în creșterea suprafețelor ocupate de material săditor;

- Înființarea și modernizarea unităților de condiționare, procesare, la nivelul fermelor și investiții în vederea comercializării, precum magazinele la poarta fermei sau rulotele alimentare prin care vor fi comercializate exclusiv propriile produse agricole, (procesarea/comercializarea doar ca și componente secundare la nivelul proiectului);
- Investiții în producerea și utilizarea energiei din surse regenerabile, cu excepția biomasei (solară, eoliană, cea produsă cu ajutorul pompelor de căldură, geotermală) în cadrul fermei, ca și componentă secundară în cadrul unui proiect de investiții sprijinit prin grant, iar energia obținută va fi destinată exclusiv consumului propriu;
- Investiții în instalații pentru producerea de energie electrică și/sau termică, prin utilizarea biomasei (din deșeuri/produse secundare rezultate din activitatea agricolă și/sau forestieră, atât din ferma proprie cât și din afara fermei), ca și componentă secundară în cadrul unui proiect de investiții sprijinit prin grant, iar energia obținută va fi destinată exclusiv consumului propriu;
- Înființarea și/sau modernizarea căilor de acces în cadrul fermei, inclusiv utilități și racordări;
- Investiții în scopul îndeplinirii standardelor comunitare în cazul tinerilor fermieri în conformitate cu art 17 (5) al Reg. 1305/2013 în care sprijinul poate fi acordat pe o perioadă maximă de 24 luni de la momentul instalării;
- Investiții necorporale: achiziționarea sau dezvoltarea de software și achiziționarea de brevete, licențe, drepturi de autor, mărci în conformitate cu la art 45 (2) (d) din Reg. 1305/2013.

Operațiuni/Acțiuni neeligibile pentru sprijin:

- Achiziția de drepturi de producție agricolă, de drepturi la plată, animale, plante anuale și plantarea acestora din urmă;
- Achiziția de clădiri, cu excepția cazului în care sprijinul este acordat prin instrument financiar;
- Obținerea de bauturi alcoolice.

* Se aplică definițiile pentru prelucrare (procesare) și comercializare (marketing) din Orientările Uniunii Europene privind ajutoarele de stat în sectoarele agricol și forestier și în zonele rurale pentru perioada 2014-2020.

8.2.4.3.2.2. Tip de sprijin

Tip de sprijin: Granturi și instrumente financiare

- rambursarea costurilor eligibile suportate și platite efectiv;
- plăți în avans, cu condiția constituirii unei garanții bancare sau a unei garanții echivalente corespunzătoare procentului de 100 % din valoarea avansului, în conformitate cu art. 45 (4) și art 63 ale R 1305/2013;
- costuri standard și contribuția în natură*, în cazul înființării / reconversiei plantațiilor pomicole și înființării de pepiniere pomicole;
- Instrument financiar conform condițiilor detaliate în cap. 8.1

* Se vor lua în calcul, costurile standard totale/ha aferente Anexei la fișa măsurii cât și cele detaliate/ha în Cadrul Național de Implementare, în funcție de investiția propusă prin proiect.

8.2.4.3.2.3. Trimiteri la alte acte legislative

Legislație UE *

R (UE) Nr. 1303/2013 de stabilire a unor dispoziții comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune, Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime, precum și de stabilire a unor dispoziții generale privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime și de abrogare a R (UE) nr. 1083/2006 al Consiliului

R (UE) Nr. 1307/2013 de stabilire a unor norme privind plățile directe acordate fermierilor prin scheme de sprijin în cadrul politicii agricole comune și de abrogare a R (UE) nr. 637/2008 al Consiliului și a R (UE) nr. 73/2009 al Consiliului **Recomandarea 2003/361/CE** din 6 mai 2003 privind definirea micro-întreprinderilor și a întreprinderilor mici și mijlocii

R (UE) nr. 1242/2008 de stabilire a unei tipologii comunitare pentru exploatații agricole.

R Parlamentului European și al Consiliului (UE) nr. 178/2002 din 28 ianuarie 2002 care stabilește principiile generale și cerințele legii alimentelor, Autoritatea Europeană pentru Siguranța Alimentelor și procedurile privind siguranța alimentelor

R (UE) nr. 852/2004 al Parlamentului European și al Consiliului din 29 aprilie 2004 privind igiena produselor alimentare

R (UE) nr. 2073/2005 al Comisiei din 15 noiembrie 2005 privind criteriile microbiologice pentru produsele alimentare

R (UE) nr. 1881 din 19 decembrie 2006 de stabilire a nivelurilor maxime pentru anumiți contaminanți din produsele alimentare

R (UE) nr. 1333/2008 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 decembrie 2008 privind aditivii alimentari

Comunicarea Comisiei nr. 2008/C155/02 cu privire la aplicarea art. 87 și 88 din Tratatul CE privind ajutoarele de stat sub formă de garanții;

Comunicarea Comisiei nr. 2008/C14/02 cu privire la revizuirea metodei de stabilire a ratelor de referință și de actualizare.

R (UE) 2020/2220 al parlamentului european și al consiliului din 23 decembrie 2020 de stabilire a anumitor dispoziții tranzitorii privind sprijinul acordat din Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR) și din Fondul european de garantare agricolă (FEGA) în anii 2021 și 2022 și de modificare a Regulamentelor (UE) nr. 1305/2013, (UE) nr. 1306/2013 și (UE) nr. 1307/2013 în ceea ce privește resursele și aplicarea regulamentelor respective în anii 2021 și 2022 și a Regulamentului (UE) nr. 1308/2013 în ceea ce privește resursele și repartizarea unui astfel de sprijin pentru anii 2021 și 2022

** cu modificările și completările ulterioare.*

Legislație Națională

Ordonanța nr. 37/ 2005 privind recunoașterea și funcționarea grupurilor și organizațiilor de producători, pentru comercializarea produselor agricole și silvice cu completările și modificările ulterioare.

Legea nr. 1/2005 privind organizarea și funcționarea cooperației cu completările și modificările ulterioare;

Legea nr. 566/2004 a cooperației cu completările și modificările ulterioare.

HG 445/2009 privind evaluarea impactului anumitor proiecte publice și private asupra mediului cu modificările și completările ulterioare.

Ordinul nr. 135 privind aprobarea Metodologiei de aplicare a evaluării impactului asupra mediului pentru proiecte publice și private cu completările și modificările ulterioare.

Ordinul președintelui Autorității Naționale Sanitare Veterinare și pentru Siguranța Alimentelor nr. 111/2008 pentru aprobarea Normei sanitare veterinare și pentru siguranța alimentelor, cu modificările și completările ulterioare;

Ordinul nr. 119/2014 pentru aprobarea Normelor de igienă și sănătate publică privind mediul de viață al populației cu modificările și completările ulterioare.

Hotărâre nr. 226/2015 privind stabilirea cadrului general de implementare a măsurilor programului național de dezvoltare rurală cofinanțate din Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală și de la bugetul de stat, cu modificările și completările ulterioare;

8.2.4.3.2.4. Beneficiari

- fermieri, cu excepția persoanelor fizice neautorizate;
- organizații și grupuri de producători și cooperative (societățile cooperative agricole și cooperativele agricole, constituite în baza legislației naționale în vigoare (prezentată în secțiunea Trimiteri la alte acte legislative).

8.2.4.3.2.5. Categoriile generale de destinatari finali

--

8.2.4.3.2.6. Costuri eligibile

Cheltuieli eligibile specifice*:

1. Reconvertirea plantațiilor existente, inclusiv costurile pentru defrișare, materiale de plantare, sisteme de susținere, pregătirea solului, lucrări de plantare, sisteme de protecție pentru grindină și ploaie, echipamente de irigații la nivelul exploatațiilor;
2. Înființarea de plantații pomicole, inclusiv costurile pentru materiale de plantare, sisteme de susținere, pregătirea solului, lucrări de plantare, sisteme de protecție pentru grindină și ploaie;
3. Înființarea și modernizarea pepinierelor pentru producerea de material de înmulțire și material de plantare fructifer inclusiv costurile pentru materiale de plantare, sisteme de susținere, pregătirea solului, lucrări de plantare, plase antigrindină etc.;

4. Înființarea, extinderea și/sau modernizarea sistemelor de depozitare, condiționare și ambalare și a unităților de procesare la nivelul exploatației.
5. Achiziționarea, inclusiv prin leasing, de mașini/utilaje și echipamente noi, în limita valorii de piață a bunului respectiv;
6. Achiziționarea, inclusiv prin leasing, de mijloace de transport compacte, frigorifice, în scopul comercializării produselor în cadrul lanțurilor scurte;
7. Amenajarea, construcția, dotarea spațiilor de desfacere din cadrul exploatației și alte activități de marketing (de exemplu: rulote alimentare);
8. Investiții care vizează îmbunătățirea performanțelor de mediu ale exploatațiilor pomicole (creșterea eficienței energetice a clădirilor, achiziționarea de instalații de producere a energiei regenerabile la nivelul exploatației);
9. Împrejmuirea suprafețelor pe care se realizează investiția;
10. Completarea golurilor cu puieți în plantațiile de pomi și arbuști (replantare);
11. Conformarea cu standardele Uniunii Europene, în cazul menționat în art. 17 (5), din R. 1305/2013;
12. Achiziționarea sau dezvoltarea de software și achiziționarea de brevete, licențe, drepturi de autor, mărci în conformitate cu la art 45 (2) (d) din Reg. 1305/2013;
13. Utilități și racordări aferente operațiunilor sprijinite prin submăsură

Suplimentar, în cazul sprijinului acordat prin instrument financiar, cheltuielile eligibile pot include:

- fondul de rulment în condițiile art 45 (5) din Regulamentul nr. 1305/2013;
- TVA, în condițiile prevăzute la art. 37 (11) din Reg. (UE) nr. 1303/2013;
- achiziția de terenuri neconstruite și terenuri construite (atunci când obiectivul principal îl reprezintă achiziția terenului) în condițiile art. 4 (1) din Reg. (UE) nr. 480/2014, respectiv în limita a 10% din contribuția Programului plătită destinatarului final prin instrumentul financiar;
- achiziția de construcții legate direct de activitatea agricolă desfășurată;
- mijloace de transport marfa necesare pentru desfășurarea activității agricole;
- în contextul măsurilor excepționale de gestionare a crizei determinate de pandemia COVID-19, sprijinul acordat prin instrumentul financiar poate acoperi și creditele de sine stătătoare pentru finanțarea fondului de rulment.

Investițiile prevăzute la punctele 1, 2, 3, 9 și 10 ce vizează speciile pomicole eligibile prin intermediul acestei submăsuri, se vor face pe baza costurilor standard și a contribuției în natură, cu excepția drumurilor de exploatare, a serelor, solariilor, tunelurilor și macrotunelurilor. În cazul drumurilor de exploatare, a serelor, solariilor, tunelurilor, macrotunelurilor și a oricăror alte operațiuni pentru care nu există costuri standard, se va aplica procedura de achiziții bunuri și servicii a Agenției pentru Finanțarea Investițiilor Rurale.

*Cheltuielile eligibile generale sunt prevăzute și în capitolul 8.1.

Cheltuieli neeligibile specifice:**

- Cheltuieli cu lucrarile de întreținere a plantațiilor, cu excepția sprijinului acordat pentru finanțarea fondului de rulment prin instrument financiar în condițiile art 45 (5) din Regulamentul nr. 1305/2013 și art 25a (11) din Regulamentul nr 1303/2013 cu modificările și completările ulterioare;
- Adaptarea la standardele UE, în cazul tinerilor fermieri în conformitate cu art. 17 (5), în cazul sprijinului acordat prin instrument financiar;
- Cheltuielile pentru care organizațiile de producători au aplicat PO aferent FEAGA, dacă este cazul.

****Cheltuielile neeligibile generale sunt prevăzute în capitolul 8.1.**

8.2.4.3.2.7. Categoriile generale de costuri eligibile

8.2.4.3.2.8. Condiții de eligibilitate

În cazul granturilor :

1. Solicitantul să se încadreze în categoria beneficiarilor eligibili
2. Investiția să se încadreze în cel puțin una din acțiunile/operațiunile eligibile prevăzute prin SM
3. Solicitantul să demonstreze capacitatea de asigurare a cofinanțării investiției
4. Viabilitatea economică a investiției să fie demonstrată în baza documentației tehnico economice
5. Investiția va respecta cerințele privind conformarea cu standarde impuse de legislația națională și UE (cf secțiunii **Trimiteri la alte acte legislative** și cap 8.1), din domeniul sănătății publice, sanitar-veterinar și de siguranță alimentară;
6. Solicitantul va demonstra, la momentul depunerii proiectului, că a demarat procedura de evaluare de mediu, iar dacă este necesară evaluarea impactului de mediu, procedura de evaluare va fi finalizată înainte de demararea investiției, în conformitate cu legislația în vigoare menționată în cap. 8.1;
7. Investiția trebuie realizată doar în UAT-urile prezente în anexa din Cadrul Național de Implementare aferentă STP și să respecte zonarea speciilor din anexa menționată anterior, exceptând culturile în sere și solarii, plantațiile de goji și dud și pepinierele
8. În cazul înființării și/sau reconversiei solicitantul trebuie să utilizeze, doar material fructifer din categoria biologică certificat sau dintr-o categorie superioară;
9. Pentru pepiniere solicitantul se angajează că materialul rezultat va fi material fructifer sau de înmulțire din categoria biologică certificat sau dintr-o categorie superioară;
10. Exploatarea trebuie să respecte dimensiunile economice viabile:
 - Dimensiunea minimă a suprafețelor pomicole, inclusiv pepiniere pomicole, deținute în proprietate sau folosință de o exploatare agricolă trebuie să fie de min 4000 € SO în cazul investițiilor simple
 - Pentru investițiile care presupun reconversie/ înființare plantații pomicole/ producerea de material de înmulțire/ material de plantare fructifer dimensiunea economică a exploatarei agricole trebuie să fie de min 4000 € SO
11. Suprafața înființată/replantată prevăzută prin proiect trebuie să fie echivalentă cu minimum 3000 euro SO pentru toate speciile și sistemele de cultură, inclusiv pepiniere.
12. Contribuția în natură este eligibilă doar cu respectarea condițiilor din art 69 (1) R 1303/2013
13. Dacă proiectul prevede și investiții în sisteme/echipamente de irigații la nivelul fermei, acestea sunt eligibile doar cu respectarea condițiilor din secțiunea **Alte aspecte relevante pentru înțelegerea măsurii**

14. În cazul procesării la nivelul fermei atât materia primă procesată cât și rezultatul procesării trebuie să fie incluse în Anexa I la TFUE. În cazul comercializării, vor fi sprijinite doar produse incluse în Anexa I la TFUE.
15. Investițiile în procesarea la nivelul fermei sunt eligibile ca și componentă secundară, în scopul adăugării de plus valoare la nivel de fermă, iar minim 70% din materia primă procesată trebuie să provină din exploatarea proprie și / sau din exploatarea membrilor (în cazul formelor asociative), doar împreună cu investiții în modernizarea/dezvoltarea fermei (dezvoltarea producției agricole primare);
16. Investițiile în înființarea și/sau modernizarea sistemelor/echipamentelor de irigații și în producerea energiei din surse regenerabile în cadrul fermei sunt eligibile cu condiția ca acestea să reprezinte o componentă secundară într-un proiect ce are ca scop modernizarea/dezvoltarea fermei (dezvoltarea producției agricole primare);
17. Investițiile în instalații al căror scop principal este producerea de energie electrică, prin utilizarea biomasei, trebuie să respecte art 13 (d) din R 807/2014, prin demonstrarea utilizării unui procent minim de energie termică de 10%,
18. Solicitantul va demonstra că profitul mediu anual (ca medie a ultimilor 3 ani fiscali) nu depășește de 4 ori sprijinul solicitat
19. Investițiile necesare adaptării la standardele UE, aplicabile producției agricole realizate de tinerii fermieri care se instalează pentru prima dată într-o exploatare agricolă se vor realiza în termen de max 24 luni de la data instalării (cf art 17 (5) din R 1305/2013)
20. În cazul proiectelor din aria de aplicabilitate a ITI Delta Dunării, solicitantul va prezenta avizul de conformitate cu obiectivele SIDD DD.

Alte angajamente: solicitantul nu va reduce dimensiunea economică prevăzută la depunerea cererii de finanțare a exploatarea agricole pe toată durata de execuție a contractului cu mai mult de 15%. Prin excepție, în cazul pepinierelor marja de fluctuație de maximum 15% a dimensiunii economice poate fi mai mare. Cu toate acestea, dimensiunea economică a exploatarea agricole nu va scădea, în nicio situație, sub pragul min de 4.000 SO stabilit prin condițiile de eligibilitate.

În cazul sprijinului oferit prin IF, vor fi aplicate condițiile de eligibilitate nr. 2, 7, 13, 14, 17, de mai sus.

În contextul măsurilor excepționale de gestionare a crizei determinate de pandemia COVID-19, sprijinul acordat prin instrumentul financiar poate acoperi fondul de rulment cu respectarea următoarelor condiții:

- solicitantul este un IMM care desfășoară activități sprijinite prin sub-măsură; în acest scop, cifra de afaceri netă aferentă anului 2019 provenită din aceste activități reprezintă peste 50% din cifra de afaceri netă IMM-ului;
- solicitantul estimează / a înregistrat o scădere a cifrei de afaceri nete în anul 2020 și 2021, comparativ cu anul 2019 de peste 25%. În acest scop, solicitantul prezintă o declarație pe proprie răspundere privind cifra de afaceri netă înregistrată/estimată în anul 2020 și 2021, față de anul 2019 însoțită de situațiile financiare sau alte documente relevante solicitate de intermediarii financiari pentru a le permite acestora să realizeze o evaluare privind reducerea estimată/înregistrată de solicitant;
- solicitantul prezintă o declarație pe proprie răspundere că nu a mai beneficiat de alte forme de sprijin publice naționale și/sau ale UE derulate pentru a răspunde impactului pandemiei COVID-19 pentru aceleași cheltuieli eligibile;
- valoarea maximă a creditului este de 200.000 euro;
- solicitantul / beneficiarul nu trebuie să prezinte **un plan de afaceri** nou sau actualizat ori documente și dovezi echivalente care să permită verificarea faptului că sprijinul furnizat prin instrumente financiare a fost utilizat în scopul preconizat, ca parte din documentele justificative;

- creditul este acordat până la data de 31 iulie 2022;

În cazul sprijinului oferit numai prin IF sau prin IF combinat cu grant, condițiile de eligibilitate vor fi completate de cele care rezultă din politica de creditare a intermediarilor financiari.

8.2.4.3.2.9. Principii în ceea ce privește stabilirea de criterii de selecție

În cazul granturilor:

- Principiul dimensiunii (ferme mici și medii la momentul solicitării sprijinului)*;
- **Principiul maturității proiectului** în sensul documentației aduse la depunere, și a **sustenabilității proiectului** din perspectiva aspectelor de mediu și managementul riscului;
- Maturitatea solicitantului în sesul vechimii în desfășurarea activității și vechimea întreprinderii;
- Principiul asocierii (investițiile realizate de organizațiile de producători, grupurile de producători, cooperative și de membrii lor);
- Principiul proprietății (exploatațiile agricole care dețin în proprietate sau administrare, în cazul entităților publice cu personalitate juridică, terenurile și plantațiile pomicole supuse reconversiei și /sau terenul pe care se face înființarea de plantații pomicole);
- Principiul nivelului de calificare (studii superioare în domeniul proiectului; studii medii în domeniul proiectului);
- Principiul vârstei (tinerii de până la 40 ani, inclusiv);
- Principiul înființării și sau reconversiei (investiții care presupun înființare inclusiv pepiniere și/ sau reconversie);
- Principiul accesului la finanțare în sensul prioritizării solicitanților care nu au beneficiat de fonduri europene pentru dezvoltarea exploatației în PNDR 2014-2020 prin 4.1a și 19.2;
- Principiul economiei de apă pentru proiectele care prevăd investiții de modernizare a sistemelor de irigații la nivel de fermă, prin prioritizarea investițiilor care conduc la economii cât mai mari de apă.

* În cazul formelor asociative se va avea în vedere numărul de membri care se încadrează în ferme mici și medii.

Principiile de selecție se vor aplica în funcție de pretabilitatea lor pe fiecare componentă în parte și vor fi detaliate suplimentar în legislația națională subsecventă și vor avea în vedere prevederile art. 49 al R (UE) nr. 1305/2013 urmărind să asigure tratamentul egal al solicitanților, o mai bună utilizare a resurselor financiare și direcționarea acestora în conformitate cu prioritățile Uniunii în materie de dezvoltare rurală.

De asemenea, principiile de selecție vor asigura dezvoltarea echilibrată a agriculturii din România, ponderea criteriilor de selecție realizându-se în funcție de evoluția și strategia programului.

În cazul sprijinului oferit prin IF (de sine stătător sau combinat cu granturi):

Destinatarii finali care vor beneficia de sprijin prin instrumentul financiar de creditare vor fi selectați de către intermediarii financiari în baza criteriilor economico-financiare cuprinse în condițiile de creditare proprii pentru asigurarea viabilității economice a proiectelor de investiții finanțate.

8.2.4.3.2.10. Nivelul maxim al sprijinului

8.2.4.3.2.11. Sume (aplicabile) și rata sprijinului

Valoarea sprijinului

Ferme mici (4000-11999 euro SO)

- 100.000 – achiziții simple, inclusiv utilaje recoltare
- 450.000 euro - proiecte complexe

Ferme medii (12000-250000 euro SO)

- 200.000 euro - achiziții simple, inclusiv utilaje recoltare
- 1.500.000 euro - proiecte complexe

Ferme mari (peste 250000 euro SO), ferme care obțin material de înmulțire și plantare fructifer și forme asociative

- 300.000 - achiziții simple, inclusiv utilaje recoltare
- 1.500.000 euro - proiecte complexe

Intensitatea sprijinului

- intensitatea este de **50% din totalul cheltuielilor eligibile**

Pentru fermele mici, medii și pentru obținerea de material de înmulțire și material de plantare fructifer intensitatea se va putea majora, cu 20 de pp, însă rata maximă a sprijinului combinat nu poate depăși 70%, pt:

- Investiții realizate de tinerii fermieri, de până la 40 de ani, inclusiv, la data depunerii CF (cf art 2 R 1305 sau care s-au instalat în ultimii 5 ani anterior solicitării sprijinului, cf Anexei II a R 1305/2013)*
- Investiții legate de operațiunile prevăzute la art 28 și art 29 din R 1305/2013
- Zone care se confruntă cu constrângeri naturale și cu alte constrângeri specifice, cf. art. 32

Pentru fermele mari intensitatea este de 50%.

În cazul formelor asociative intensitatea se va putea majora, cu câte 20 de pp, însă rata maximă a sprijinului combinat nu poate depăși 90%, pentru:

- Investiții colective
- Investiții legate de operațiunile prevăzute la art 28 și art 29 din R 1305/2013
- Zone care se confruntă cu constrângeri naturale și cu alte constrângeri specifice, menționate la art 32

În cazul combinării IF cu grant, va fi respectată rata maximă a intensității aplicabilă proiectului/beneficiarului în cauză conform PNDR prin deducerea echivalentului subvenție brută (ESB) aferent creditului din valoarea grantului. În cazul în care un beneficiar solicită sprijin exclusiv prin

intermediul IF pentru un nou proiect de investiții, intensitatea sprijinului nu va fi cumulată cu cea aferentă investiției prin grant (indiferent dacă acesta din urmă e combinat cu IF sau nu).

În cazul sprijinului prin grant, intensitatea sprijinului stabilită în funcție de dimensiunea economică a fermei nu este influențată, pe parcursul implementării proiectului, în cazul în care beneficiarul dispune de un alt sprijin oferit exclusiv prin instrumentul financiar.

În cazul proiectelor care includ activități de procesare și/sau marketing la nivelul fermei, rata sprijinului aplicabilă întregului proiect este cea specifică sM 4.1a conform Anexei II la R. 1305/2013 cu condiția ca investiția să vizeze propriile produse pomicole, iar aceste activități să reprezinte mai puțin de 50% din valoarea eligibilă a proiectului. Această prevedere se aplică și cooperativelor agricole, grupurilor și organizațiilor de producători care realizează astfel de investiții pentru membrii săi fermieri.

În situația în care nu sunt îndeplinite condițiile de mai sus, investiția în procesare și/sau marketing va respecta prevederile aferente sM 4.2a, referitoare la intensitatea sprijinului.

În cazul granturilor, costurile eligibile per ha de plantație pomicolă se vor baza pe valorile costurilor standard. Valoarea eligibilă a proiectului va respecta plafoanele maxime și intensitățile sprijinului.

Contribuția privată a beneficiarului poate fi reprezentată de contribuția în natură sub forma lucrărilor în regie proprie, evaluate, de asemenea, pe baza costurilor standard pt lucrări.

Sprijinul se va acorda sub forma costurilor standard și a contribuției în natură doar pt operațiunile detaliate în anexa atașată acestei secțiuni. Metodologia de calcul este detaliată în tabelul cu valori pentru costuri standard și contribuția în natură.

În cazul sprijinului numai prin intermediul IF:

- ESB al creditului acordat prin IF de creditare va respecta rata standard a sprijinului public în cadrul sM, respectiv 50% din totalul cheltuielilor eligibile cu excepția creditelor pentru finanțarea fondului de rulment acordate IMM-urilor afectate de criza sanitară provocată de COVID-19.

Valori pentru costuri standard ¹ și contribuție în natură pentru investițiile în pomicultură

I. Valori elemente comune (aplicabile tuturor speciilor)

Nr. crt.	Specificare	Cost standard (Euro/ha)		Contribuție în natură (Euro/ha)	
1	Proiectare, analize sol, asistență tehnică, avizare proiect	739		-	
2	Prepătirea terenului	1.000		850	
3	Defrișare plantație*	1.019		866,15	
4	Echipament de irigare localizată	3.989		-	
5	Instalare echipament irigare localizată	750		637,50	
6	Echipament de fertirigare localizată**	4.425		-	
7	Instalare echipament de fertirigare	806		685,10	
Specificare		Cost standard (Euro/ml perimetru)		Cost standard (Euro/ml perimetru)	
8	Sistem de împrejmuire	11		-	
9	Instalare sistem de împrejmuire	3,50		2,97	
Specificare		Cost standard (Euro/ha) pentru densitățile:		Contribuție în natură (Euro/ha) pentru densitățile:	
		intensiv	superintensiv	intensiv	superintensiv
10	Sistem de susținere	7.901	8.861	-	-
11	Tutori	1.347	2.521	-	-
12	Instalare sistem de susținere	2.875	3.170	-	-
Specificare		Cost standard (Euro/ha) pentru densitățile:		Contribuție în natură (Euro/ha) pentru densitățile:	
		intensiv	superintensiv	intensiv	superintensiv
13	Sistem plasă antigrindină	20.183	20.225	-	-
14	Instalare plasă antigrindină***	5.708	5.760	-	-

II. Valori elemente comune (aplicabile speciei cires)

Specificare		Cost standard (Euro/ha) pentru densitățile:		Contribuție în natură (Euro/ha) pentru densitățile:	
		intensiv	superintensiv	intensiv	superintensiv
15	Sistem prelată antiplăoie	43.691	47.440	-	-
16	Instalare prelată antiplăoie****	12.896	13.703	-	-

*Defrișarea nu se aplică culturii căpșunului și pepinierelor pomicole;

**Echipamentul de fertirigare include echipamentul de irigare, respectiv instalarea lui;

***include sistemul de susținere;

****include sistemul plasă antigrindină.

II. Valori elemente specifice pomi și arbuști fructiferi (doar pentru culturile realizate în câmp)

Nr. crt.	Specificare	Cost standard (Euro/ha)			Contribuție în natură (Euro/ha)		
		disc	intensiv	superintensiv	disc	intensiv	superintensiv
1	Fertilizare și dezinfectare sol. • măr, păr, gutui, prun, cais, cires, vișin, piersic, nectarin, coacăz, agriș, trandafir de petale, din care: - lucrări manuale și mecanice - materiale - scarificare		1.720		1.462		
			611		519,35		
			557		473,45		
			552		469,20		
	• zmeur, mur cu ghimpi, mur fără ghimpi, <i>Lonicera caerulea</i> , scoruș negru din care: - lucrări manuale și mecanice - materiale - scarificare		1.638		1.392,30		
			611		519,35		
			475		403,75		
			552		469,20		

¹ Se vor lua în calcul, costurile standard totale/ha aferente Anexei la fișa măsurii cât și cele detaliate/ha în Cadru Național de Implementare, în funcție de investiția propusă prin proiect.

	• măceș, cătină, soc, goji (<i>L. barbarum</i>), goji (<i>L. chinense</i>), din care: - lucrări manuale și mecanice - materiale - scarificare	1.522		1.293,70		
		611		519,35		
		359		305,15		
		552		469,20		
	• corn, migdal, dud, nuc, din care: - lucrări manuale și mecanice - materiale - scarificare	1.144		972,40		
		481		408,85		
		111		94,35		
		552		469,20		
	• alun, din care: - lucrări manuale și mecanice - materiale - scarificare	1.441	1.720	1.224,85	1.462	
		611	611	519,35	519,35	
		278	557	236,3	473,45	
		552	552	469,2	469,20	
	• castan comestibil, din care: - lucrări manuale și mecanice - materiale - scarificare	1.144	1.311	972,40	1.114,35	
		481	481	408,85	408,85	
		111	278	94,35	236,30	
		552	552	469,20	469,20	
	• afin, din care: - lucrări manuale și mecanice - materiale - scarificare, amestec turbă, repartizat amestec pe bilon etc.	-	15.214	15.509	12931,9	
		-	2.567	2.862	2181,95	
		-	557	557	473,45	
		-	12.090	12.090	10276,5	
	Specificare	Cost standard (Euro/plantă)		Contribuție în natură (Euro/plantă)		
2.	Material săditor pentru plantat, • măr, păr • gutui • prun, cais • cireș • vișin, piersic, nectarin • nuc • alun • castan comestibil • coacăz, agriș, trandafir de petale • afin • zmeur • mur cu ghimpi, mur fără ghimpi, măceș • <i>Lonicera caerulea</i> , cătină, soc, scoruș • corn • migdal • goji (<i>L. barbarum</i>), goji (<i>L. chinense</i>) • dud					
		5,29		4,50		
		5,47		4,65		
		6,05		5,14		
		8,92		7,58		
		6,83		5,80		
		19,17		16,30		
		4,34		3,69		
		11,00		9,35		
		1,44		1,22		
		2,61		2,22		
		1,10		0,93		
		1,40		1,19		
		1,64		1,39		
		5,50		4,67		
		7,00		5,95		
		3,00		2,55		
		4,50		3,82		
	Specificare	Cost standard (Euro/ha)			Contribuție în natură (Euro/ha)	
		clasic	intensiv	spontan iv	clasic	intensiv
3.	Plantat pomi (lucrare completă), din care: • măr, păr • gutui • prun, cais, cireș, vișin, piersic, nectarin • nuc • alun • castan comestibil • coacăz, agriș, trandafir de petale • afin • zmeur • mur cu ghimpi • <i>Lonicera caerulea</i> • măceș • cătină, soc • scoruș negru • corn	1,68 1,68 1,68 1,90 1,70 1,82 - - - - - 0,41 0,41 0,41 1,68	1,66 1,66 1,65 1,82 1,68 1,82 0,39 0,38 0,38 0,39 0,39 0,40 0,40 0,41 1,65	1,63 1,66 1,66 1,73 1,66 1,70 0,39 0,38 0,38 0,38 0,41 0,39 0,40 0,39 1,64	1,428 1,428 1,428 1,615 1,445 1,547 - - - - - 0,349 0,349 0,349 1,428	1,411 1,411 1,402 1,547 1,428 1,547 0,331 0,323 0,323 0,331 0,332 0,340 0,340 0,349 1,403

Valori pentru costuri standard și contribuție în natură pentru investițiile în pomicultură (2)

• migdal	1,74	1,70	1,68	1,479	1,445	1,428
• mur fără ghimpi	-	0,40	0,39	-	0,34	0,33
• goji (<i>L. barbarum</i>), goji (<i>L. chinense</i>)	-	0,39	0,39	-	0,33	0,33
• dud	1,74	1,68	1,65	1,479	1,428	1,403
- lucrări mecanice și manuale:						
• măr, păr, gutui, prun, cais, cireș, vișin, piersic, nectarin	1,57	1,57	1,57	1,334	1,334	1,334
• nuc, alun, castan comestibil, corn, migdal, dud	1,57	1,57	1,57	1,335	1,335	1,335
• coacăz, agriș, trandafir de petale, afin, zmeur, mur cu ghimpi, mur fără ghimpi, goji (<i>L. barbarum</i>), goji (<i>L. chinense</i>)	-	0,33	0,33	-	0,28	0,28
• <i>Lonicera caerulea</i>	-	0,33	0,33	-	0,281	0,281
• măceș, cătină, soc, scoruș negru	0,33	0,33	0,33	0,281	0,281	0,281
- materiale:						
• măr, păr	0,11	0,09	0,06	0,094	0,077	0,051
• gutui	0,11	0,09	0,09	0,094	0,077	0,077
• prun, cais, cireș, vișin, piersic, nectarin	0,11	0,08	0,09	0,094	0,068	0,077
• nuc	0,33	0,25	0,16	0,28	0,212	0,136
• alun	0,13	0,11	0,09	0,110	0,093	0,076
• castan comestibil	0,25	0,25	0,13	0,212	0,212	0,110
• coacăz, agriș, trandafir de petale	-	0,06	0,06	-	0,051	0,051
• afin, zmeur	-	0,05	0,05	-	0,043	0,043
• mur cu ghimpi	-	0,06	0,05	-	0,051	0,043
• <i>Lonicera caerulea</i>	-	0,06	0,08	-	0,051	0,068
• măceș	0,08	0,07	0,06	0,068	0,059	0,051
• cătină, soc	0,08	0,07	0,07	0,068	0,059	0,059
• scoruș negru	0,08	0,08	0,06	0,068	0,068	0,051
• corn	0,11	0,08	0,07	0,093	0,068	0,059
• migdal	0,17	0,13	0,11	0,144	0,11	0,093
• mur fără ghimpi	-	0,07	0,06	-	0,06	0,05
• goji (<i>L. barbarum</i>), goji (<i>L. chinense</i>)	-	0,06	0,06	-	0,05	0,05
• dud	0,17	0,11	0,08	0,144	0,093	0,068

III. Valori elemente specifice câșpun (doar pentru culturile realizate în câmp)

Nr. crt.	Specificare	Cost standard (Euro/ha)		Contribuție în natură (Euro/ha)	
		intensiv	superintensiv	intensiv	superintensiv
1	Fertilizare și dezinfectare sol, din care:	2.428	2.518	2.063,80	2.140,3
	- lucrări manuale și mecanice	222	222	188,7	188,7
	- materiale	627	627	532,95	532,95
	- bilonat, marcat loc plantare, pozat folie	1.579	1.669	1.342,15	1.418,65
2	Material săditor pentru plantat	7.400	9.000	6.290	7.650
3	Plantat (lucrare completă)	1.460	1.772	1.241	1.506,2

IV. Valori elemente specifice pepiniera pomicolă câmpul I (doar pentru pepinierele realizate în câmp)

Nr. crt.	Specificare	Cost standard (Euro/ha)	Contribuție în natură (Euro/ha)
1	Fertilizare și dezinfectare sol, din care:	1.196	1.016,6
	- lucrări manuale și mecanice	343	291,55
	- materiale	577	490,45
	- scarificare	276	234,60
2	Material biologic (portaltui, ramuri altoi)	-	-
2.a	Portaltui generativi și vegetativi (excepție cireș)	17.500	14.875
2.b	Portaltui vegetativi cireș	75.000	63.750
3	Plantat portaltui (lucrare completă)	2.683	2.280,55
4	Altoit (lucrare completă), din care:	7.792	6.623,20
	- lucrări manuale și mecanice	6.883	5.580,55
	- materiale	909	772,65

Valori pentru costuri standard și contribuție în natură pentru investițiile în pomicultură (3)

8.2.4.3.2.12. Posibilitatea de a verifica și a controla măsurile și/sau tipurile de operațiuni

8.2.4.3.2.12.1. Riscul (riscurile) în implementarea măsurilor

Riscurile generale sunt identificate și menționate în secțiunea aplicabilă Măsurii 4.

În ceea ce privește riscurile specifice submăsurii 4.1 a menționăm:

- riscul creării de condiții artificiale pentru obținerea unei rate de sprijin mai mare prin introducerea în cadrul proiectului a unor componente/acțiuni /activități doar în scopul primirii unor avantaje suplimentare din punct de vedere al ratei sprijinului sau criteriilor de selecție;
- decontarea unor cheltuieli mai mari decât costurile reale ale investiției;
- încălcarea criteriilor de eligibilitate datorate nerespectării proiectului tehnic prin schimbarea soluției tehnice în cazul proiectelor de construcții-montaj.

8.2.4.3.2.12.2. Măsuri de atenuare

În vederea reducerii riscurilor specifice identificate se vor întreprinde următoarele acțiuni:

- Se vor detalia verificările și metodologia specifică acolo unde este cazul, spre exemplu vor fi efectuate verificări privind acordarea punctajului/avantajului financiar pe principiul proporționalității;
- Introducerea sistemului de plată pe baza costurilor standard în cazul înființării și reconversiei plantațiilor pomicole, cu respectarea articolului 62 (2)/1305/2013.
- Introducerea unei sistem pentru verificarea rezonabilității costurilor la nivelul Agenției de Plăți prin crearea bazei de date cu prețuri de referință pentru achiziții simple de mașini și utilaje.
- Realizarea mai multor verificări legate de implementarea proiectului tehnic și implicarea entităților responsabile ale statului.

8.2.4.3.2.12.3. Evaluarea globală a măsurii;

Evaluarea globală a măsurii este menționată în secțiunea aplicabilă Măsurii 4.

8.2.4.3.2.13. Metodologia de calculare a cuantumului sprijinului, dacă este relevant

Metodologia de calcul a costurilor standard utilizate pentru lucrările de înființare și reconversie a plantațiilor pomicole a fost realizată prin expertiza ICEADR București, asociat al ICDP Mărcineni. La baza costurilor standard au stat devizele tehnologice întocmite pentru fiecare specie și sistem de cultură, pe verigi tehnologice și categorii de costuri (lucrări mecanice, lucrări manuale, material biologic, alte materiale).

La lucrările mecanice a fost utilizat ca etalon ha.a.n (hectar arătură normală). În baza normativelor existente toate lucrările mecanice au fost transformate în ha.a.n.

- **Pentru lucrările manuale** au fost utilizate tarife practicate pe piața liberă, pe trei categorii, funcție de complexitatea lucrărilor executate.
- **Prețurile utilizate pentru materialul biologic din categoria certificat** sunt compatibile cu cele de pe piața UE și au fost preluate din piața concurențială.

- **Preturile pentru alte categorii de material:** îngrășăminte, minerale, pesticide, dezinfectant, picheți, apă pentru irigat, etc. au fost preluate din piața concurențială, inclusiv prin oferte de la firme de profil.
- **Pentru lucrările de investiții (sistem de susținere, sistem de irigații, sistem antigrindină, sistem antiploaie)** au fost cerute mai multe oferte la firmele de profil și au fost selectate costurile cele mai mici.
- **Pentru lucrările de împrejmuire,** au fost utilizate costuri minime, astfel încât să poată fi efectuată protecția împotriva animalelor sălbatice (căprioare, porci mistreți, iepuri).

Pentru calcularea costurilor standard au fost utilizate atât date prezente în normativele naționale în vigoare în anul 2021 cât și oferte de la firmele de profil/date colectate din piața liberă în anul 2021.

În cadrul capitolului 18 sunt prezentate documentele emise de organisme independente care **certifică metodologia și calculele costurilor standard**, în conformitate cu prevederile art. 62 din Regulamentul (UE) 1305/2013.

8.2.4.3.2.14. Informații suplimentare specifice operațiunii

Definirea investițiilor neproductive

Nu se aplică.

Definirea investițiilor colective

Investiții realizate de către cooperative, grupuri și organizații de producători sau de parteneriate sprijinite prin intermediul M16, legate de asigurarea cooperării între producători/membri, prin promovarea unor investiții în facilități comune, mai eficiente și profitabile, cum sunt: echipamente, infrastructură și altele.

Aceste investiții vor deservi interesul membrilor din cadrul cooperativelor, grupurilor și organizațiilor de producători sau parteneriatelor sprijinite prin intermediul M16.

Definirea proiectelor integrate

NA

Definirea și identificarea zonelor Natura 2000 eligibile și a altor zone cu mare valoare naturală eligibile

Nu se aplică.

Descrierea direcționării sprijinului spre ferme în conformitate cu analiza SWOT efectuată în legătură cu prioritatea menționată la articolul 5 alineatul (2) din Regulamentul (UE) nr. 1305/2013

Exploatațiile agricole vizate pentru acordarea de granturi, prin această sub-măsură au o dimensiune economică minimă de 4.000 € SO în cazul reconversiei și înființării plantațiilor pomicole și o dimensiune minimă a suprafețelor pomicole deținute/utilizate de 4000 € SO în cazul achizițiilor simple. În scopul creșterii competitivității sectorului și abordării fragmentării exploatațiilor pomicole sunt prioritizate

exploatațiile agricole mici și medii, formele asociative din sectorul pomicol, tinerii și fermierii cu studii în domeniul agricol.

Lista noilor cerințe impuse de legislația Uniunii, pentru respectarea cărora se poate acorda sprijin în temeiul articolului 17 alineatul (6) din Regulamentul (UE) nr. 1305/2013

Nu se aplică.

Dacă sunt relevante, standardele minime pentru eficiența energetică menționate la articolul 13 litera (c) din Regulamentul delegat (UE) nr. 807/2014

Având în vedere că la nivel național nu există standarde minime în materie de eficiență energetică, nu se aplică prevederile art. 13 c) pentru investițiile în infrastructura de producere și utilizare a energiei din surse regenerabile;

Dacă este relevantă, definirea pragurilor menționate la articolul 13 litera (e) din Regulamentul delegat (UE) nr. 807/2014

Având în vedere că nu sunt susținute investițiile de producere a bioenergiei/biocombustibili din culturi agricole menționate la art. 13(e), nu este necesară stabilirea pragului cerut conform art. 13(e), deoarece exploatațiile agricole vor obține această bioenergie doar din deșeuri/produse secundare rezultate din propria activitate agricolă;